

Krystyna Duraj-Nowakowa

"Na wakacyjnych szlakach",
Kazimierz Denek, Toruń 1996 :
[recenzja]

Nauczyciel i Szkoła 2 (3), 129-130

1997

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Krystyna DURAJ-NOWAKOWA

Recenzja

**Kazimierz Denek: *Na wakacyjnych szlakach.*
Wyd. Adam Marszałek, Toruń 1996, s. 240**

Niedawno (w 1994 r.) minęło 75-lecie Krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego i Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej, co zostało uznane za początek szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego w Polsce, którego admiratorką jest także autorka niniejszej recenzji. W tych 75 latach Profesor Kazimierz Denek przejawiał 45 lat aktywności. Autor rekomendowanej Czytelnikom książki, to profesor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, dydaktyk ogólny i szkoły wyższej, zajmujący się ekonomiką kształcenia oraz – równolegle – także krajoznawstwem i turystyką. Czyni to z pasją w wymiarach teoretycznych i praktycznych. Przemyslenia i propozycje własne Autora wynikają z teoretycznych rozważań i bogactwa wieloletnich doświadczeń. Imponujący jest zakres zainteresowań Autora, ujawniony w wymienionych nurtach działalności.

Książkę zbudowano z siedmiu rozdziałów poprzedzonych „Wstępem” i zamkniętych „Zakończeniem” oraz „Bibliografią”, ujmując kwestię struktury ramowo. Natomiast ze względów merytorycznych na podkreślenie zasługuje dbałość Autora o stosowny dobór i właściwe proporcje przedstawianych treści. Oto w I rozdziale całościowo zostały omówione tytułowe wędrówki wakacyjne przez zaakcentowanie ich celów, istoty i klasyfikowanych rodzajów oraz funkcji edukacyjno-rekreacyjnych. Trzeba zaznaczyć, iż recenzowana rozprawa daje dowody skutecznej troski autorskiej o walory tak poznawcze, jak i metodyczne dobieranych treści, dowodząc rozległych i pogłębionych kompetencji twórczych: naukowych i praktycznych, pedagogicznych i dydaktycznych. Dostrzega się, jakie znaczenie dla metodyki planowania i realizacji wędrówek wakacyjnych może mieć mistrzostwo dydaktyczne Autora.

Znajomość twórczości dydaktycznej Profesora Kazimierza Denka pozwala zidentyfikować zastosowane kompetencje Autora podczas rozprawiania o wartościach wychowawczych wędrówek wakacyjnych. Studium monograficzne pióra Kazimierza Denka pt. „Wartości i cele edukacji szkolnej” (Wyd. „Edytor”, Poznań–Toruń 1994, s. 174) stanowi teoretyczną podstawę praktycznych aplikacji w omawianym opracowaniu najnowszym, dowodząc i konsekwencji w realizacji pisarskich prac i ścisłych związków teorii ogólnodydaktycznych z metodycznymi oraz ucząc konieczności zachowania tych ścisłych relacji w działalności pedagogicznej nauczycieli każdego szczebla edukacji. Ponadto lektura omawianej książki dostarcza podstaw do refleksji o tym, jak poprowadzić Czytelnika od czystej teorii, przez jej dydaktykę, do metodyki, a w ten sposób wdrażać idee do praktyki. Takie całościowe ujęcie dobrze posłużyć może za przykład pedagogicznego piarstwa naukowego studentom, magistrantom i początkującym nauczycielom akademickim.

Zdając sprawę z kolejnych rozdziałów książki, zaznaczam, iż przeznaczono miejsce w niej na problemy kadry wychowawców wędrówek wakacyjnych (III rozdz.) oraz praktycznym wskazówkom przygotowania pieszych obozów wędrownych (IV rozdz.) a także metodom realizacji celów wędrówek krajoznawczych (V rozdz.) i bilansowaniu ich efektów (VI rozdz.). Autor pomyślał o profilaktyce zagrożeń zdrowia wędrowników, ich bezpieczeństwie i pierwszej pomocy przedlekarskiej (VII rozdz.).

Warto zwrócić uwagę na obszerny wykaz bibliograficzny opracowań specjalistycznych, których wykorzystanie przysłużyło się jakości i przydatności książki (por. 134 pozycje literaturowe). Za podbudowę powyższego wniosku niechże posłużą słowa Autora o użyteczności przedmiotowych oddziaływań: „Dzięki starannie zorganizowanym, metodycznie przeprowadzonym obozom wędrownym i wykorzystywaniu ich rezultatów w procesie kształcenia zyskuje nauka szkolna” (s. 231).

Zatem w konkluzji powyższej charakterystyki pragnę zalecić lekturę książki organizatorom i wychowawcom, głównie nauczycielom, prowadzącym wycieczki i wędrowne obozy krajoznawcze, akcentując walory intelektualne i praktyczne publikacji. Książka zapewne stanie się też lekturą studentów i ich nauczycieli akademickich, którzy przygotowują kadre dla turystyki i rekreacji w uniwersytetach, akademiach wychowania fizycznego i akademiach ekonomicznych.